

2024/1712

2024.6.24.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2024/1712 IRÁNYELVE

(2024. június 13.)

az emberkereskedelem megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, valamint az áldozatok védelméről szóló 2011/36/EU irányelv módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 82. cikke (2) bekezdésére és 83. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az emberkereskedelem súlyos, gyakran a szervezett bűnözés keretei között elkövetett bűncselekmény, amely súlyosan sérti az alapvető jogokat, és amelyet az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: a Charta) kifejezetten tilt. Az emberkereskedelem megelőzése és az ellene folytatott küzdelem, valamint az emberkereskedelem áldozatainak a származási országuktól független támogatása továbbra is prioritás marad az Unió és a tagállamok számára.
- (2) Az emberkereskedelemnek különböző kiváltó okai vannak. A szegénység, a konfliktusok, az egyenlőtlenség, a nemi alapú erőszak, a reális foglalkoztatási lehetőségek vagy a szociális támogatás hiánya, a humanitárius válságok, a hontalanság és a megkülönböztetés azon főbb tényezők közé tartoznak, amelyek személyeket, különösen a nőket, a gyermekeket és a marginalizált csoportok tagjait kiszolgáltatottá teszik az emberkereskedelemmel szemben.
- (3) Az emberkereskedelem megelőzésére és az ellene folytatott küzdelemre, valamint az e bűncselekmény áldozatainak védelmére vonatkozó legfontosabb uniós jogi eszköz a 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾. Az említett irányelv átfogó keretet határoz meg az emberkereskedelem kezelésére azáltal, hogy minimumszabályokat állapít meg a bűncselekményi tényállások és szankciók meghatározására vonatkozóan. Közös rendelkezéseket is tartalmaz az emberkereskedelem megelőzésének, az áldozatoknak nyújtott segítségnek és az áldozatok védelmének megerősítésére, figyelembe véve a nemek kérdését, a fogyatékoságot és a gyermekek perspektíváit, és áldozatközpontú megközelítést alkalmazva.
- (4) Az emberkereskedelmet súlyosbíthatja, ha a nem és az uniós jog által tiltott egyéb megkülönböztetési okok kombinációján alapuló megkülönböztetéssel párosul. A tagállamoknak ezért kellő figyelmet kell fordítaniuk az ilyen interszekcionális megkülönböztetés és az abból fakadó fokozott kiszolgáltatottság által érintett áldozatokra azáltal, hogy egyedi intézkedéseket hoznak arra az esetre, ha a megkülönböztetés interszekcionális formái mutatkoznak. Különös figyelmet kell fordítani a faji és etnikai származáson alapuló megkülönböztetésre.
- (5) Az emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiáról (2021–2025) szóló, 2021. április 14-i közleményében a Bizottság olyan szakpolitikai választ határozott meg, amely multidiszciplináris és átfogó megközelítést alkalmaz az emberkereskedelem megelőzésétől kezdve, az áldozatok védelmén át, az emberkereskedők büntetőeljárás alá vonásáig és elítéléséig. Az említett közlemény egy sor olyan intézkedést tartalmaz, amelyeket a civil társadalmi szervezetek erőteljes bevonásával kell végrehajtani. Az emberkereskedelem változó tendenciái és a Bizottság által azonosított hiányosságok kezelése, valamint az e bűncselekmény elleni erőfeszítések fokozása

⁽¹⁾ HL C 228., 2023.6.29., 108. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2024. április 23-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2024. május 27-i határozata.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 101., 2011.4.15., 1. o.).

érdekében módosítani kell a 2011/36/EU irányelvet. A büntetőjogi válasz beazonosított, a jogi keret kiigazítását szükségessé tevő hiányosságai a következőkkel kapcsolatosak: az emberkereskedelemmel kapcsolatos olyan bűncselekmények, amelyeket jogi személyek érdekében követnek el; az adatgyűjtési rendszer; az uniós és a nemzeti szintű együttműködés és koordináció; valamint az emberkereskedelem áldozatainak korai felderítését és azonosítását, specializált segítését és támogatását célzó nemzeti rendszerek.

- (6) A béranyasághoz, a kényszerházassághoz vagy a jogellenes örökbefogadáshoz kapcsolódó kizsákmányolás már jelenleg is a 2011/36/EU irányelvben meghatározott, emberkereskedelemmel kapcsolatos bűncselekmények hatálya alá tartozhat, amennyiben az említett bűncselekmények tényállási elemeit alkotó valamennyi kritérium teljesül. Mindazonáltal e gyakorlatok súlyosságára tekintettel és a szexuális vagy munkaerő-kizsákmányolástól eltérő célból elkövetett, emberkereskedelemmel kapcsolatos bűncselekmények számának és jelentőségének folyamatos növekedése elleni küzdelem érdekében a béranyasághoz, a kényszerházassághoz vagy a jogellenes örökbefogadáshoz kapcsolódó kizsákmányolást fel kell venni a kizsákmányolásnak az említett irányelvben meghatározott formái közé, amennyiben azok megfelelnek az emberkereskedelem tényállási elemeinek, beleértve az eszközökre vonatkozó kritériumot is. Konkrétabban, ami a béranyasághoz kapcsolódó kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelmet illeti, ezen irányelv azokra irányul, akik kényszert vagy megfélemlítést alkalmazva veszik rá a nőket arra, hogy béranyák legyenek. Az ezen irányelv által a 2011/36/EU irányelvben tett módosítások nem érintik a házasság, az örökbefogadás, a kényszerházasság és a jogellenes örökbefogadás definícióját, vagy az azokhoz kapcsolódó, az emberkereskedelemtől eltérő bűncselekmények definícióját, amennyiben azokról nemzeti vagy nemzetközi jog rendelkezik. Az említett szabályok nem érintik továbbá a béranyaságra vonatkozó nemzeti szabályokat, ideértve a büntetőjogot vagy a családjogot.
- (7) A bentlakásos és zárt típusú intézményekben elhelyezett gyermekek különösen kiszolgáltatottak az emberkereskedelemnek. Emberkereskedelem áldozatává válhatnak az említett intézményekbe való bekerülésük során, az ott tartózkodásuk alatt és azt követően.
- (8) Egyre több emberkereskedelemmel kapcsolatos bűncselekményt követnek el vagy segítenek elő információs vagy kommunikációs technológiák segítségével. Az emberkereskedők gyakran használják az internetet és a közösségi médiát többek között az áldozatok toborzására, reklámozására vagy kizsákmányolására, az áldozatok feletti ellenőrzés gyakorlására és a szállításuk megszervezésére. Az internetet és a közösségi médiát kizsákmányolást ábrázoló anyagok terjesztésére is használják. Az információs technológia akadályozza továbbá a bűncselekmények időben történő felderítését, valamint az áldozatok és az elkövetők azonosítását.
- (9) A 2011/36/EU irányelvben foglalt meglévő jogi keret az emberkereskedelem fogalommeghatározásán belül már magában foglalja az információs és kommunikációs technológiák felhasználásával elkövetett bűncselekményeket, például az áldozatok toborzása és kizsákmányolása, a szállításuk és az elszállásolásuk megszervezése, az áldozatok online reklámozása és a potenciális ügyfelekkel való kapcsolatfelvétel, az áldozatok feletti ellenőrzés és az elkövetők közötti kommunikáció terén, ideértve valamennyi kapcsolódó pénzügyi tranzakciót is. Az emberkereskedők által alkalmazott ezen elkövetési mód kezelése érdekében a bűnüldözésnek javítania kell a digitális képességeit és a szakértelmét, és lépést kell tartania a technológiai fejlődéssel. Továbbá, a tagállamok felkérést kapnak arra, hogy mérlegeljék olyan – különösen a kereslet visszaszorítását célzó – megelőző intézkedések alkalmazását, amelyek az online szolgáltatásokkal való emberkereskedelmi célú visszaélés kérdésével foglalkoznak.
- (10) Az emberkereskedelemre vonatkozó szankciók szintjének tükröznie kell azon nagyobb mértékű társadalmi elítélést, amely a súlyosabb magatartások típusait, valamint az áldozatokra gyakorolt károsabb és hosszabb távú hatásokat illeti. Ide tartozik például a kizsákmányoló anyagok terjesztésével járó felerősítő hatás, ideértve a korlátozott számú résztvevő számára hozzáférhető zárt csoportokban történő terjesztést. Ezért súlyosító körülményként kell rendelkezni az áldozatot érintő képek, videók vagy hasonló szexuális természetű anyagok információs és kommunikációs technológiák segítségével történő terjesztéséről.
- (11) Bár az ítéletek súlyosításának kötelezettsége nem áll fenn, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a bírók és a bíróságok az ítélet meghozatalakor figyelembe vehessék az ezen irányelvben meghatározott súlyosító körülményeket. Továbbra is a bíró vagy a bíróság jogosult arról határozni, hogy a konkrét súlyosító körülmények miatt súlyosítja-e az ítéletet, figyelembe véve az érintett eset kapcsán felmerülő valamennyi tény. A tagállamok nem kötelezhetők arra, hogy súlyosító körülményekről rendelkezzenek, amennyiben a nemzeti jog úgy rendelkezik, hogy az áldozatot érintő képek, videók vagy hasonló, szexuális természetű anyagok információs és kommunikációs technológiák segítségével történő terjesztésének bűncselekménye külön bűncselekményként büntetendő, és ez a nemzeti jog alapján szigorúbb szankciókhoz vezethet.

- (12) A jogi személyek javára elkövetett, emberkereskedelemmel kapcsolatos bűncselekményekre adott büntető igazságszolgáltatási válasz javítása és az ilyen bűncselekmények elkövetésétől való elrettentés érdekében egyértelműen meg kell határozni és az uniós büntetőjogi eszközökkel összhangba kell hozni a jogi személyekkel szembeni szankciórendszer. A 2014/23/EU ⁽⁴⁾, a 2014/24/EU ⁽⁵⁾ és a 2014/25/EU ⁽⁶⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében a gyermekmunkára vagy az emberkereskedelem egyéb formáira vonatkozó jogerős ítéleten alapuló elítélés a közbeszerzési eljárásban vagy a koncesszió-odaítélési eljárásban való részvételtől kizárás alapját jelenti. Mindazonáltal a tagállamok dönthetnek úgy is, hogy a jogi személyekre kiszabható büntetőjogi vagy nem büntetőjogi szankciók vagy intézkedések közé felveszik az ilyen jogi személyek közbeszerzési eljárásokból vagy koncessziókból való kizárását annak érdekében, hogy a releváns irányelvek küszöbértékei alatti közbeszerzéseket és koncessziókat is lefedjék.
- (13) Az (EU) 2024/1260 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁷⁾ minimumszabályokat állapít meg a büntetőügyekben a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek a befagyasztására és elkobzására vonatkozóan, és azt alkalmazni kell a 2011/36/EU irányelv hatálya alá tartozó bűncselekményekre. A 2011/36/EU irányelvnek a befagyasztásra és elkobzásra vonatkozó rendelkezései ezért elavultak, és azokat hatályon kívül kell helyezni.
- (14) A 2011/36/EU irányelv lehetővé teszi az emberkereskedelem áldozatai tekintetében a büntetőeljárás alá vonás és a szankcióalkalmazás megelőzésének lehetőségét az olyan bűncselekményekben való részvételük miatt, amelyekre annak közvetlen következményeként kényszerültek, hogy az emberkereskedelem áldozatai voltak. Helyénvaló kiterjeszteni a releváns rendelkezés hatályát valamennyi olyan jogellenes tevékenységre, amelyet az áldozatok az emberkereskedelem közvetlen következményeként kénytelenek elkövetni, így például a prostitúcióval, a koldulással, a csavargással vagy a be nem jelentett munkavégzéssel kapcsolatos szabálysértésekre, vagy a nem büntetőjogi természetű, de a nemzeti joggal összhangban közigazgatási szankciókkal vagy pénzbírsággal sújtható egyéb cselekményekre annak érdekében, hogy még inkább ösztönözzék az emberkereskedelem áldozatait arra, hogy a bűncselekményt bejelentsek, vagy támogatást és segítséget kérjenek, valamint biztosítsák őket a felelősségre vonás alóli mentesülés lehetőségéről.
- (15) Az áldozatok korai szakaszban történő felderítésére és azonosítására és a megfelelő védelmi, segítségnyújtási és támogató szolgálatokhoz való átirányítására irányuló nemzeti képesség javítása érdekében a tagállamokban törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezésekkel létre kell hozni egy vagy több átirányítási mechanizmust. A hivatalos átirányítási mechanizmusok létrehozása és az áldozatok határokon átnyúló átirányításával foglalkozó nemzeti kapcsolattartó pont kijelölése elengedhetetlen a határokon átnyúló együttműködés fokozásához. Az átirányítási mechanizmusnak olyan átlátható, hozzáférhető és harmonizált keretnek kell lennie, amely elősegíti az emberkereskedelem áldozatainak korai felderítését és azonosítását, segítségét és támogatását, valamint az illetékes nemzeti szervezetekhez és szervekhez való átirányításuk megkönnyítését. Egy ilyen keretben azonosítani kell a részt vevő illetékes hatóságokat, civil társadalmi szervezeteket és egyéb érdekelt feleket, és meg kell határozni azok feladatait, beleértve az eljárásokat és a kommunikációs csatornákat. Az említett átirányítási mechanizmusok elfogadott eljárások, iránymutatások, együttműködési megállapodások vagy jegyzőkönyvek formáját ölthetik. Az átirányítási mechanizmust valamennyi áldozatra és az emberkereskedelem bűncselekményének valamennyi formájára alkalmazni kell, figyelembe véve az áldozatok egyéni kiszolgáltatottságát. A tagállamok ösztönzést kapnak arra, hogy egyetlen átirányítási mechanizmust vezessenek be, amennyiben a közigazgatási szerverrendszer ezt lehetővé teszi. A kapcsolattartó pontnak az áldozatok határokon átnyúló átirányítása tekintetében kell kapcsolattartó pontként szolgálnia az áldozatok határokon átnyúló támogatásáért a különböző tagállamokban felelős hatóságok vagy intézmények közötti kapcsolatokban, de nem kapcsolattartó pontként maguk az áldozatok felé. A kapcsolattartó pontok alapulhatnak meglévő mechanizmusokon vagy irányítási struktúrákon, és nem kell felváltaniuk a nemzeti panaszkezelési mechanizmusokat vagy forrádrótokat.
- (16) Az emberkereskedelem áldozatainak nyújtott segítség és támogatás javítása érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az áldozatok hozzáférjenek a menedékhelyekhez és az emberkereskedelem áldozatai sajátos szükségleteinek kielégítéséhez szükséges biztonságos szálláshelyekhez. A feltételezett vagy azonosított áldozatok biztonságának megerősítése érdekében a tagállamok annak előírására kapnak ösztönzést, hogy az emberkereskedelem áldozataival a menedékhelyeken kapcsolatba kerülő személyzet tagjai ne szerepeljenek a bűnügyi nyilvántartásban emberkereskedelemmel kapcsolatos bűncselekmények, vagy egyéb olyan bűncselekmények miatt, amelyek komoly kétségeket ébresztenek azzal kapcsolatban, hogy képesek-e felelősséget vállalni az áldozatok tekintetében.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/23/EU irányelve (2014. február 26.) a koncessziós szerződésekről (HL L 94., 2014.3.28., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1260 irányelve (2024. április 24.) a vagyonvisszaszerzésről és -elkobzásáról (HL L, 2024/1260, 2024.5.2., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1260/oj>).

- (17) A fogyatékossgal élő személyek, különösen nők és gyermekek esetében fokozottan fennáll a kockázata annak, hogy emberkereskedelem áldozatává válnak. A tagállamoknak figyelembe kell venniük az emberkereskedelem fogyatékossgal élő áldozatainak sajátos szükségleteit, amikor támogatási intézkedéseket biztosítanak számukra.
- (18) A tagállamoknak azt is biztosítaniuk kell, hogy az áldozatok nemzetiségüktől vagy hontalan jogállásuktól, állampolgárságuktól, tartózkodási helyüktől vagy tartózkodási jogállásuktól, valamint a kizsákmányolás formájától függetlenül segítséget kapjanak. A támogatásnak a társadalomba való teljes körű visszailleszkedésre kell irányulnia, ami magában foglalhatja az oktatáshoz és a képzéshez, továbbá a munkaerőpiachoz való, a nemzeti joggal összhangban lévő hozzáférést, valamint az önálló életvitelhez való visszatérést.
- (19) A menekültügyi eljárások során a tagállamoknak – többek között adott esetben az (EU) 2024/1348 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽⁸⁾ összhangban lévő különleges eljárási garanciák és az (EU) 2024/1346 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁽⁹⁾ összhangban lévő különleges befogadási igények révén – figyelembe kell venniük az emberkereskedelem azon áldozatainak egyedi kiszolgáltatottsági helyzetét, akik nemzetközi védelemre szorulhatnak.
- (20) Annak megelőzése érdekében, hogy az áldozatok az Unión belül újra emberkereskedelem áldozataivá váljanak, fontos, hogy az áldozatoknak az (EU) 2024/1351 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁰⁾ szerinti átadásakor a tagállamok ne adják át az áldozatokat olyan tagállamnak, ahol alapos okkal feltételezhető, hogy az áldozatok az említett tagállamnak való átadásuk miatt alapvető jogaik olyan megsértésének valós kockázatával szembesülnének, ami kimeríti a Charta 4. cikkének értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmódot.
- (21) Az emberkereskedelem áldozatainak joguk van nemzetközi védelemért vagy azzal egyenértékű nemzeti jogállásért folyamodni. Adott esetben élvezhetik a 2004/81/EK tanácsi irányelv⁽¹¹⁾ szerinti tartózkodási engedély előnyeit is. Ezért a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a két releváns eljárás kiegészítse, és ne kizárja egymást.
- (22) A hontalan személyek nagyobb kockázatnak vannak kitéve, hogy emberkereskedelem áldozataivá válhatnak. Ezen irányelv alkalmazása során fontos különös figyelmet fordítani az említett kiszolgáltatott csoportra.
- (23) A gyermekek az emberkereskedelemben részt vevő szervezett bűnözői csoportok egyik legkiszolgáltatottabb célcsoportjának számítanak. Az ilyen bűnözői csoportok gyakran kizsákmányolják a gyermekeket azáltal, hogy toborzásukat követően bűncselekmények elkövetésére használják fel őket. A tagállamoknak elő kell mozdítaniuk vagy fel kell ajánlaniuk az ilyen gyermekekkel valószínűsíthetően kapcsolatba kerülő szakemberek rendszeres és specializált képzését e gyermekek áldozatként való felderítése és azonosítása érdekében.
- (24) A gyermekek szabadságát az emberkereskedelemtől való védelmük érdekében korlátozó bármely intézkedésnek feltétlenül szükségesnek, arányosnak és észszerűnek kell lennie az egyéni gyermek védelmének céljához képest.
- (25) Az áldozatoknak történő kártérítés-fizetés megkönnyítése érdekében a tagállamok létrehozhatnak egy áldozatok számára elkülönített nemzeti alapot vagy olyan hasonló eszközöket, amelyek közé tartozhatnak az emberkereskedelem áldozatai számára kártérítést biztosító jogszabályok is.
- (26) Az emberkereskedelmet ösztönző kereslet visszaszorítására irányuló koherens szakpolitikai válasz kidolgozása és a tagállamok területén az ilyen kereslet csökkentése céljából tett büntető igazságszolgáltatási erőfeszítések további megerősítése és harmonizálása érdekében fontos a szolgáltatások igénybevételének bűncselekménnyé nyilvánítása, amikor az áldozatot ilyen szolgáltatások nyújtása érdekében kizsákmányolják, és a szolgáltatások igénybe vevője tudja, hogy a szolgáltatást nyújtó személy emberkereskedelemmel kapcsolatos bűncselekmény áldozata. Ennek

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1348 rendelete (2024. május 14.) az Unión belüli nemzetközi védelemre vonatkozó közös eljárás létrehozásáról és a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1348, 2024.5.22., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1346 irányelve (2024. május 14.) a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról (átdolgozás) (HL L, 2024/1346, 2024.5.22., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>).

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1351 rendelete (2024. május 14.) a menekültügy és a migráció kezeléséről, az (EU) 2021/1147 és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról, valamint a 604/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1351, 2024.5.22., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

⁽¹¹⁾ A Tanács 2004/81/EK irányelve (2004. április 29.) a harmadik országok emberkereskedelem áldozatává vált vagy az illegális bevándorlás megkönnyítésére irányuló cselekményektől érintett, a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal együttműködő állampolgárai részére kiállított tartózkodási engedélyről (HL L 261., 2004.8.6., 19. o.).

bűncselekménnyé nyilvánítása a kereslet csökkentésére irányuló, átfogó megközelítés része, amelynek célja a kizsákmányolás valamennyi formáját elősegítő jelentős kereslet kezelése. A bűncselekménnyé nyilvánításnak csak az olyan szolgáltatások igénybevételét kell megcélózni, amelyeket az emberkereskedelem bűncselekményének hatálya alá tartozó kizsákmányolás keretében nyújtanak. A bűncselekmény ezért nem alkalmazandó azon vevőkre, akik kizsákmányoló munkafeltételek mellett előállított termékeket vásárolnak, mivel ők nem egy szolgáltatás igénybe vevői. Ezen irányelv e tekintetben minimális jogi keretet hoz létre, és a tagállamok szabadon elfogadhatnak vagy fenntarthatnak szigorúbb büntetőjogi szabályokat. A tagállamok nemzeti jogukban bűncselekménnyé nyilváníthatják a szexuális cselekmények vásárlását. Ezen irányelv nem érinti azon módot, ahogyan a tagállamok nemzeti jogukban a prostitúciót kezelik.

- (27) Ezen irányelv bűncselekménnyé nyilvánítja az emberkereskedelem áldozata által nyújtott szolgáltatás igénybevételét, amennyiben a szolgáltatás igénybe vevője tudomással bír arról, hogy a szolgáltatást nyújtó személy áldozat. A „tudomással bír” fogalmát a nemzeti joggal összhangban kell értelmezni. Annak értékelésekor, hogy a szolgáltatás igénybe vevője tudomással bír-e arról, hogy az adott személy emberkereskedelem áldozata, minden esetben és a bírói függetlenség sérelme nélkül figyelembe kell venni az ügy sajátos körülményeit. A tudomással bírás tényére objektív, ténybeli körülményekből lehet eljutni. A körülmények vonatkozhatnak többek között magukra az áldozatokra, azon körülményekre, amelyek mellett az áldozatoknak a szolgáltatásokat kellett nyújtaniuk, valamint olyan konkrét tényekre, amelyek az emberkereskedő áldozat feletti kontrollja jeleinek tekinthetők. A magukkal az áldozatokkal kapcsolatos körülmények tekintetében figyelembe lehet venni valamely nemzeti vagy regionális nyelv ismeretének hiányát, a lelki vagy testi sérülés vagy félelem nyilvánvaló jeleit, vagy azon városok vagy helyek ismeretének hiányát, amelyekben az áldozatok tartózkodnak vagy korábban voltak. Azon feltételekre vonatkozó körülmények tekintetében, amelyek között a szolgáltatást nyújtani kellett, figyelembe lehet venni a szolgáltatást nyújtó személy életszínvonalát és munkakörülményeit, valamint a szolgáltatásnyújtás helyszínének állapotát. Megállapíthatóak az emberkereskedő áldozat feletti kontrolljának jelei, amennyiben a szolgáltatásokat nyújtó személyek feletti kontrollt célzó, nyilvánvaló külső intézkedéseket alkalmaznak, a szabad mozgásuk korlátozott, vagy azon tény révén, hogy a szolgáltatásokat nyújtó személyek nincsenek a nemzeti személyazonosító igazolványuk vagy az útlevelük birtokában.
- (28) A megelőzési és keresletcsökkentési intézkedéseknek célzottak és differenciálnak kell lenniük ahhoz, hogy hatékonyan kezelhessék az emberkereskedelem különböző formáinak sajátosságait. Az emberkereskedelmet ösztönző kereslet visszaszorítására és csökkentésére irányuló célkitűzés elérése érdekében fontos, hogy a tagállamok mérlegeljék a potenciális és jelenlegi felhasználókat célzó további megfelelő intézkedések meghozatalát, például célzott figyelemfelkeltő kampányok szervezését.
- (29) A képzéssel összefüggésben, valamint a büntetőeljárás alá vonás vagy a szankcióalkalmazás mellőzésére vonatkozó nemzeti rendelkezések hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében a tagállamoknak fel kell hívniuk az emberkereskedelem áldozataival vagy potenciális áldozataival valószínűleg kapcsolatba kerülő ügyészek és bűnüldöző hatóságok figyelmét e körülményekre.
- (30) A nemzeti szakpolitikai válaszok megerősítése érdekében létre kell hozni emberkereskedelem elleni küzdelemmel foglalkozó nemzeti koordinátorokat vagy azokkal egyenértékű mechanizmusokat, továbbá a tagállamok számára lehetővé kell tenni független szervek létrehozását is. A tagállamok eljárási autonómiájának elvével összhangban a tagállamok hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy mely szervezeteket jelölik ki vagy hozzák létre az emberkereskedelem elleni küzdelem nemzeti koordinátoraként, vagy azzal egyenértékű mechanizmusként vagy független szervként – azok elnevezésétől függetlenül –, feltéve, hogy az ilyen szervezetek rendelkeznek az ezen irányelvben előírt feladatok ellátásához szükséges hatáskörökkel.
- (31) A pontos, koherens és anonimizált adatok gyűjtése, valamint az összegyűjtött adatok és statisztikák időben történő közzététele alapvető fontosságú ahhoz, hogy teljes képet kapjunk az Unión belüli emberkereskedelem kiterjedéséről. Azon követelmény bevezetése, hogy a tagállamok minden évben harmonizált módon gyűjtsék és jelentsék a Bizottságnak az emberkereskedelemre vonatkozó statisztikai adatokat, releváns lépést jelent a jelenség általános megértésének javítása és az adatokon alapuló szakpolitikák és stratégiák bevezetése szempontjából.
- (32) A nemzeti szakpolitikáik támogatása érdekében a tagállamoknak az emberkereskedelem elleni nemzeti cselekvési terveket is ki kell dolgozniuk.
- (33) A gyermekek esetében a tagállamok annak biztosítására kapnak ösztönzést, hogy a nemzeti gyermekvédelmi rendszerek konkrét terveket dolgozzanak ki az emberkereskedelem megelőzésére, többek között a bentlakásos vagy zárt típusú intézményekben élő gyermekek esetében.

- (34) Mivel ezen irányelv céljait – nevezetesen az emberkereskedelem megelőzését és az ellene folytatott küzdelmet, valamint az említett bűncselekmény áldozatainak védelmét – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (35) Ezen irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és a Charta által elismert elveket, különösen az emberi méltóság tiszteletben tartását és védelmét, a rabszolgaság, a kényszmunka és az emberkereskedelem tilalmát, a személy testi épséghez és szellemi sérthetlenséghez való jogát, a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmát, a szabadsághoz és biztonsághoz való jogot, a személyes adatok védelmét, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságát, a foglalkozás megválasztásának szabadságát és a munkavállaláshoz való jogot, a nők és férfiak közötti egyenlőséget, a gyermekek jogait, a fogyatékkal élő személyek jogait, a gyermekmunka tilalmát, a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint a bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elvét. Így különösen, ezen irányelv az említett jogok és alapelvek teljes körű tiszteletben tartásának biztosítására törekszik, amelyeket ennek megfelelően kell végrehajtani.
- (36) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével és 4a. cikkének (1) bekezdésével összhangban Írország a 2023. április 20-i levelében bejelentette, hogy részt kíván venni ezen irányelv elfogadásában és alkalmazásában.
- (37) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (38) A tagállamoknak és a Bizottságnak a magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatával ⁽¹²⁾ összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez indokolt esetben egy vagy több olyan dokumentumot mellékelnek, amely megmagyarázza az irányelv elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy ilyen dokumentumok átadása indokolt.
- (39) A 2011/36/EU irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2011/36/EU irányelv módosításai

A 2011/36/EU irányelv a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

a) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A kizsákmányolás magában foglalja legalább a prostitúcióhoz kapcsolódó kizsákmányolást vagy a szexuális kizsákmányolás más formáit, a kényszmunkát vagy -szolgáltatásokat – ideértve a koldulást, a rabszolgotartást vagy a rabszolgotartáshoz hasonló gyakorlatokat, a szolgáltatást –, vagy a bűncselekményekhez kapcsolódó kizsákmányolást, vagy a szervek kivételét, vagy a bérnyasághoz, a kényszerházassághoz vagy a jogellenes örökbefogadáshoz kapcsolódó kizsákmányolást.”;

b) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) Ha az (1) bekezdésben említett magatartás gyermekekre irányul, büntetendő emberkereskedelemnek minősül akkor is, ha nem jár az (1) bekezdésben felsorolt elkövetési módok egyikének alkalmazásával sem. Ez a bekezdés nem alkalmazandó a (3) bekezdésben említett, a bérnyasághoz kapcsolódó kizsákmányolásra, kivéve, ha a béranya gyermek.”

⁽¹²⁾ HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

2. A 4. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés d) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„d) súlyos erőszakot alkalmazva követték el, vagy az áldozatnak különösen súlyos sérelmet okozott, ideértve a fizikai vagy a pszichológiai sérelmet is.”;

b) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a következők – amennyiben a 2. cikkben említett valamely bűncselekménnyel kapcsolatosak – a nemzeti jog releváns rendelkezéseivel összhangban súlyosító körülménynek minősüljenek:

a) az, ha a bűncselekményt hivatalos személy követte el feladatának teljesítése során;

b) az, ha az elkövető – információs és kommunikációs technológiák segítségével – elősegítette vagy elkövette az áldozatot érintő szexuális jellegű képek, videók vagy hasonló anyagok terjesztését.”

3. Az 5. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés bevezető szövegének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek a 2. és a 3. cikkben, valamint a 18a. cikk (1) bekezdésében említett bűncselekményekért, amelyeket a javukra akár saját nevében, akár a jogi személy valamely szervének tagjaként eljárva olyan személy követett el, aki a jogi személyen belül a következők egyikén alapuló vezető tisztséget tölt be:”;

b) a (2) és (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A tagállamok biztosítják továbbá, hogy a jogi személy felelősségre vonható legyen, ha az (1) bekezdésben említett valamely személy általi felügyelet vagy ellenőrzés hiánya tette lehetővé, hogy egy neki alárendelt személy az említett jogi személy javára elkövesse a 2. és a 3. cikkben, valamint a 18a. cikk (1) bekezdésében említett bűncselekményeket.

(3) A jogi személynek az (1) és (2) bekezdésben meghatározott felelőssége nem zárja ki az azon természetes személyek elleni büntetőeljárást, akik a 2. és a 3. cikkben, valamint a 18a. cikk (1) bekezdésében említett bűncselekményeket tettesként, felbujtóként vagy bűnszervezőként követik el.”

4. A 6. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„6. cikk

Jogi személyekkel szemben kiszabható szankciók

(1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az 5. cikk (1) vagy (2) bekezdése alapján felelősségre vont jogi személy hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi vagy nem büntetőjogi szankciókkal vagy intézkedésekkel legyen sújtható.

(2) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az 5. cikk (1) vagy (2) bekezdése alapján a 2. és a 3. cikkben, valamint a 18a. cikk (1) bekezdésében említett bűncselekményekért felelősségre vont jogi személyekre vonatkozó szankciók vagy intézkedések magukban foglaljanak büntetőjogi pénzbüntetéseket vagy nem büntetőjogi pénzbírságokat, valamint magukban foglalhassanak más büntetőjogi vagy nem büntetőjogi szankciókat vagy intézkedéseket is, így például a következőket:

a) az állami kedvezményekből vagy támogatásokból való kizárás;

b) a közfinanszírozásból való kizárás, ideértve a közbeszerzési eljárásokat, a vissza nem térítendő támogatásokat, a koncessziókat és a licenceket is;

c) üzleti tevékenységek gyakorlásától való ideiglenes vagy végleges eltiltás;

d) a releváns bűncselekményt eredményező tevékenységek végzésére vonatkozó engedélyek és felhatalmazások visszavonása;

e) bírósági felügyelet alá helyezés;

- f) bíróság által elrendelt felszámolás;
- g) a bűncselekmény elkövetésére használt létesítmények bezárása;
- h) közérdek fennállása esetén az elkövetett bűncselekményre és a kiszabott szankciókra vagy intézkedésekre vonatkozó bírósági határozat egészének vagy egy részének közzététele, a magánélet és a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok sérelme nélkül.”

5. A 7. cikket el kell hagyni.
6. A 8. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„8. cikk

Az áldozattal szembeni büntetőeljárás vagy szankciók alkalmazásának mellőzése

A tagállamok – saját jogrendszerük alapelveivel összhangban – meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok jogosultak legyenek az emberkereskedelem áldozatainak a büntetőeljárás vagy a szankciók kiszabása alóli mentesítésére az olyan bűncselekményekben vagy egyéb jogellenes tevékenységekben való részvételük miatt, amelyekre annak közvetlen következményeként kényszerültek, hogy a 2. cikkben felsorolt bármely cselekményt elkövették velük szemben.”

7. A 9. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy a 2. és a 3. cikkben, valamint a 18a. cikk (1) bekezdésében említett bűncselekmények ügyében folytatott nyomozásra és büntetőeljárásra a sértett bejelentésétől vagy vádemelésétől függetlenül sor kerüljön, továbbá hogy az eljárás abban az esetben is folytatódhasson, ha a sértett visszavonta a vallomását.”

- b) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2. és 3. cikkben említett bűncselekmények ügyében folytatott nyomozásért vagy büntetőeljárásért felelős személyek, egységek vagy szolgálatok megfelelő képzésben részesüljenek. A tagállamok biztosítják, hogy a 2. és 3. cikkben említett bűncselekmények ügyében nyomozást és büntetőeljárást folytató személyek, egységek vagy szolgálatok – amennyiben az említett bűncselekményeket információs és kommunikációs technológiák segítségével követik el vagy segítik elő – megfelelő szakértelemmel és technológiai képességekkel rendelkezzenek. A tagállamok ösztönzést kapnak arra, hogy – adott esetben és a nemzeti jogrendszerükkel összhangban – szakosodott egységeket hozzanak létre a bűnüldöző hatóságon és az ügyészségen belül.”

8. A 10. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés bevezető szövegének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 2. és a 3. cikkben, valamint a 18a. cikk (1) bekezdésében említett bűncselekményekre vonatkozóan megállapítsák joghatóságukat, amennyiben:”;

- b) a (2) bekezdés bevezető szövegének helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A tagállam tájékoztatja a Bizottságot, ha úgy határoz, hogy a 2. és a 3. cikkben, valamint 18a. cikk (1) bekezdésében említett, a területén kívül elkövetett bűncselekményekre vonatkozóan további joghatóságot állapít meg, többek között, amennyiben:”.

9. A 11. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok megteszik az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy az áldozatoknak – a büntetőeljárást megelőzően, annak folyamán és annak lezárultát követően megfelelő ideig – áldozatközpontú, a nemek közötti egyenlőség, a fogyatékosság és a gyermek szempontjait figyelembe vevő megközelítésen alapuló specializált segítséget és támogatást nyújtsanak annak érdekében, hogy lehetővé tegyék számukra a 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben (*) és az ezen irányelvben meghatározott jogaik gyakorlását.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 315., 2012.11.14., 57. o.);

b) a (4) és az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy létrehozzanak törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezésekkel egy vagy több olyan mechanizmust, amelyek célja az azonosított és feltételezett áldozatok korai felderítése és azonosítása, segítése és támogatása a releváns támogató szervezetekkel együttműködésben, valamint, hogy kijelöljenek egy kapcsolattartó pontot az áldozatok határokon átnyúló átirányítása tekintetében.

Az e bekezdéssel összhangban működő átirányítási mechanizmusok feladatainak legalább a következőket kell magukban foglalniuk:

(a) az áldozatok felderítésére és korai azonosítására vonatkozó minimumszabályok megállapítása, és az ilyen felderítésre és azonosításra vonatkozó eljárások hozzáigazítása az ezen irányelv hatálya alá tartozó különböző kizsákmányolási formákhoz;

b) az áldozatnak a legmegfelelőbb támogatáshoz és segítséghez való átirányítása;

c) együttműködési megállapodások vagy jegyzőkönyvek létrehozása a menekültügyi hatóságokkal annak biztosítására, hogy segítséget, támogatást és védelmet nyújtsanak az emberkereskedelem azon áldozatainak, akik egyúttal nemzetközi védelemre szorulnak, vagy akik ilyen védelmet kívánnak kérelmezni, figyelembe véve az áldozat egyéni körülményeit.

(5) Az (1) és (2) bekezdésben említett segítségnyújtási és támogatási intézkedéseket az áldozat beleegyezésével és megfelelő tájékoztatás után kell biztosítani, és azoknak ki kell terjedniük legalább az áldozat megélhetését biztosító életszínvonal lehetővé tételére olyan intézkedések révén, mint a megfelelő és biztonságos szálláshely – beleértve a menedékhelyeket és egyéb megfelelő átmeneti szálláshelyeket is – biztosítása, az anyagi támogatás, a szükséges orvosi ellátás – beleértve a pszichológiai segítségnyújtást is –, a tanácsadás és tájékoztatás, valamint szükség esetén a fordítói és tolmácsolási szolgáltatások.”;

c) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(5a) Az (5) bekezdésben említett menedékhelyeket és egyéb megfelelő átmeneti szálláshelyeket elegendő számban és az emberkereskedelem feltételezett és azonosított áldozatai számára könnyen hozzáférhető módon kell biztosítani. A menedékhelyeknek és egyéb megfelelő átmeneti szálláshelyeknek segíteniük kell őket a felépülésükben, azáltal, hogy kielégítő és megfelelő életkörülményeket biztosítanak az önálló élethez való visszatérés céljából. Úgy kell felszerelni azokat, hogy megfeleljenek a gyermekek – köztük a gyermek áldozatok – sajátos szükségleteinek is.”;

d) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(6) Az (5) bekezdésben említett tájékoztatásnak adott esetben ki kell terjednie a 2004/81/EK irányelv szerinti gondolkodási és felépülési időre vonatkozó tájékoztatásra, továbbá a nemzetközi védelemnek az (EU) 2024/1347 rendelet (*) és az (EU) 2024/1348 európai parlamenti és tanácsi rendelet (**) alapján, vagy egyéb nemzetközi eszközök vagy egyéb hasonló nemzeti szabályok alapján történő biztosításának lehetőségéről való tájékoztatásra.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1347 rendelete (2024. május 14.) a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemben részesülő személyként való elismerésére, a menekültek vagy a kiegészítő védelemre jogosult személyek egységes jogállására, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról, a 2003/109/EK tanácsi irányelv módosításáról és a 2011/95/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1347, 2024.5.22., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

(**) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1348 rendelete (2024. május 14.) az Unión belüli nemzetközi védelemre vonatkozó közös eljárás létrehozásáról és a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1348, 2024.5.22., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>)."

10. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„11a. cikk

Az emberkereskedelem olyan áldozatai, akik nemzetközi védelemre szorulhatnak

(1) A tagállamok biztosítják az emberkereskedelem elleni tevékenységekben részt vevő hatóságok és a menekültügyi hatóságok közötti kiegészítő jellegű és koordinációt.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az emberkereskedelem áldozatai gyakorolhassák a nemzetközi védelem vagy azzal egyenértékű nemzeti jogállás kérelmezéséhez való jogukat, ideértve azt is, amikor az áldozat az emberkereskedelem feltételezett vagy azonosított áldozataként kap segítséget, támogatást és védelmet.”

11. A 12. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az e cikkben említett védelmi intézkedések kiegészítik a 2012/29/EU irányelvben megállapított jogokat.”

12. A 13. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3) A tagállamok biztosítják, hogy a valamely bűncselekmény bejelentésére irányuló, ezen irányelv szerinti eljárások biztonságosak legyenek, azokat a nemzeti joggal összhangban bizalmas módon folytassák le, gyermekbarát módon alakítsák ki és tegyék hozzáférhetővé, valamint azok során a gyermek áldozatok életkorának és érettségének megfelelő nyelvezetet használjanak.”

13. A 14. cikk (1), (2) és (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok megteszik az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy az emberkereskedelem gyermek áldozatainak védelmére és támogatására, fizikai és pszichoszociális felépülésük érdekében hozott konkrét rövid és hosszú távú intézkedéseket minden egyes gyermek áldozat sajátos körülményeinek egyedi értékelését követően, a gyermek véleményének, szükségleteinek és aggodalmainak kellő figyelembevételével hajtsák végre annak érdekében, hogy a gyermek számára hosszú távú megoldást találjanak – ideértve az emancipálódását és a felnőtté válását támogató programokat is –, hogy ne váljon újból emberkereskedelem áldozatává. A tagállamok saját joguknak megfelelően, észszerű időn belül biztosítják az oktatáshoz való hozzáférést azon gyermek áldozatoknak és áldozatok azon gyermekeinek, akik a 11. cikkkel összhangban segítségnyújtásban és támogatásban részesülnek.

(2) A tagállamok gyámot vagy képviselőt jelölnek ki az emberkereskedelem gyermek áldozata számára, mihelyt a hatóságok azonosítják a gyermeket, amennyiben a nemzeti jog szerint a szülői felelősséget gyakorló személyek a közöttük és a gyermek áldozat között fennálló érdekellentét miatt nem biztosíthatják a gyermek mindenek felett álló érdekét, és/vagy nem képviselhetik a gyermeket. A tagállamok biztosítják, hogy a gyám vagy a képviselő és a gyermek áldozat közötti érdekellentét fennállása esetén egy másik gyámot vagy képviselőt jelöljenek ki.

(3) A tagállamok – adott esetben és lehetőség szerint – intézkednek arról, hogy az emberkereskedelem gyermek áldozatának családja segítséget és támogatást kapjon, amennyiben a család a tagállam területén tartózkodik. Így különösen, a tagállamok – adott esetben és lehetőség szerint – alkalmazzák a 2012/29/EU irányelv 4. cikkét a családra.”

14. A 17. és a 18. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„17. cikk

Az áldozatok részére nyújtott kártérítés

A tagállamok biztosítják, hogy az emberkereskedelem áldozatai hozzáférjenek a szándékosan elkövetett erőszakos bűncselekmények áldozatainak rendelkezésére álló, meglévő kártérítési rendszerekhez. A tagállamok a nemzeti jogszabályaikkal összhangban létrehozhatnak egy áldozatok számára elkülönített nemzeti alapot vagy egy hasonló eszközt annak érdekében, hogy kártérítést fizessenek az áldozatoknak.

18. cikk

Megelőzés

(1) A tagállamok – figyelembe véve a különböző kizsákmányolási formák sajátosságait – olyan megfelelő intézkedéseket hoznak, mint például az oktatás, a képzés és a kampányok, adott esetben különös figyelmet fordítva az online dimenzióra, az emberkereskedelemhez kapcsolódó kizsákmányolás valamennyi formáját ösztönző kereslet visszaszorítása és csökkentése érdekében.

(2) A tagállamok a nemek közötti egyenlőség szempontjait figyelembe vevő és gyermekbarát módon, többek között az interneten keresztül olyan megfelelő intézkedéseket tesznek – mint például a tájékoztató és felvilágosító kampányok, a kutatási és oktatási programok, ideértve a digitális jártasság és készségek előmozdítását is, és adott esetben a releváns civil társadalmi szervezetekkel és más érintett érdekelt felekkel, például a magánszektorral együttműködésben –, amelyek célja a felvilágosítás és azon kockázat csökkentése, hogy személyek – különösen gyermekek és fogyatékossgal élő személyek – az emberkereskedelem áldozataivá váljanak.”

15. A szöveg a következő cikkekkal egészül ki:

„18a. cikk

Az emberkereskedelem áldozata által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó bűncselekmények

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2. cikkben említett valamely bűncselekmény áldozata által nyújtott szolgáltatások igénybevétele – ha szándékos cselekmény – bűncselekménynek minősüljön, amennyiben az áldozatot kizsákmányolják azért, hogy ilyen szolgáltatásokat nyújtson, és a szolgáltatás igénybe vevője tudja, hogy a szolgáltatást nyújtó személy a 2. cikkben említett valamely bűncselekmény áldozata.

(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményeket hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal büntessék.

18b. cikk

Képzés

(1) A tagállamok előmozdítják vagy biztosítják a rendszeres és specializált képzést az emberkereskedelem áldozataival és potenciális áldozataival valószínűleg kapcsolatba kerülő szakemberek – többek között a készenléti rendőrök, a bírósági személyzet, a segítő és támogató szolgálatok, a munkaügyi felügyelők, a szociális szolgálatok és az egészségügyi dolgozók – számára azzal a céllal, hogy képessé váljanak az emberkereskedelem megelőzésére és az ellene való küzdelemre, és a másodlagos áldozattá válás megakadályozására, valamint az áldozatok felderítésére, azonosítására, segítésére, támogatására és védelmére. Az ilyen képzésnek emberi jogokon alapulónak és áldozatközpontúnak kell lennie, valamint figyelembe kell vennie a nemek közötti egyenlőség, a fogyatékoság és a gyermek szempontjait.

(2) Az igazságszolgáltatás függetlensége és az igazságszolgáltatás szervezeti felépítésében Unió-szerte fennálló különbségek sérelme nélkül a tagállamok ösztönzik mind az általános, mind a specializált képzést a büntetőeljárássokban részt vevő bírák és ügyészek számára azzal a céllal, hogy képessé váljanak az emberkereskedelem megelőzésére és az ellene való küzdelemre, és a másodlagos áldozattá válás megakadályozására, valamint az áldozatok felderítésére, azonosítására, segítésére, támogatására és védelmére. Az ilyen képzésnek emberi jogokon alapulónak és áldozatközpontúnak kell lennie, valamint figyelembe kell vennie a nemek közötti egyenlőség, a fogyatékoság és a gyermek szempontjait.”

16. A 19. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„19. cikk

Az emberkereskedelem elleni küzdelem nemzeti koordinátorai vagy azzal egyenértékű mechanizmusok, valamint független szervek

(1) A tagállamok megteszik az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy az emberkereskedelem elleni küzdelem nemzeti koordinátorának tisztségét vagy azzal egyenértékű mechanizmusokat hozzanak létre, és biztosítsák számukra a feladataik eredményes ellátásához szükséges megfelelő forrásokat. Az emberkereskedelem elleni küzdelem nemzeti koordinátorának vagy az azzal egyenértékű mechanizmusnak együtt kell működnie a releváns nemzeti, regionális és helyi szervekkel és ügynökségekkel, különösen a bűnüldöző hatóságokkal, a nemzeti átirányítási mechanizmusokkal és az e területen tevékenykedő releváns civil társadalmi szervezetekkel.

(2) Az emberkereskedelem elleni küzdelem nemzeti koordinátorainak vagy az azzal egyenértékű mechanizmusoknak a feladatai közé tartozik az emberkereskedelem tendenciáinak vizsgálata, az ellene hozott intézkedések eredményeinek értékelése – ideértve a statisztikai adatoknak az e területen tevékenykedő releváns civil társadalmi szervezetekkel folytatott szoros együttműködésben való gyűjtését – és a jelentéstétel.

Az emberkereskedelem elleni küzdelem nemzeti koordinátorainak vagy az azzal egyenértékű mechanizmusoknak a feladatai közé tartozhatnak a következők is:

a) szükséghelyzeti reaklási tervek kidolgozása annak érdekében, hogy jelentős szükséghelyzetek esetén megelőzzék az emberkereskedelem veszélyét;

b) az emberkereskedelem elleni programok előmozdítása, koordinálása és adott esetben finanszírozása.

(3) A tagállamok független szerveket is létrehozhatnak, amelyek feladatai közé tartozhatnak a következők: az emberkereskedelem elleni intézkedések végrehajtásának és hatásának nyomon követése, jelentések benyújtása olyan ügyekről, amelyek a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok részéről különös figyelmet igényelnek, valamint az emberkereskedelem kiváltó okainak és tendenciáinak értékelése. Amennyiben a tagállamok ilyen független szervet hoznak létre, megbízhatják egy vagy több, a (2) bekezdésben említett feladattal.”

17. A szöveg a következő cikkekkel egészül ki:

„19a. cikk

Adatgyűjtés és statisztika

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelvben említett bűncselekmények elleni küzdelmet szolgáló rendszereik hatékonyságának nyomon követése érdekében rendelkezésre álljon egy olyan rendszer, amely anonimizált statisztikai adatokat rögzít, állít elő és szolgáltat.

(2) Az (1) bekezdésben említett statisztikai adatoknak ki kell terjedniük legalább a központi szinten rendelkezésre álló, következőkre vonatkozó adatokra:

a) a 2. cikkben említett bűncselekmények nyilvántartásba vett azonosított és feltételezett áldozatainak száma nyilvántartásba vevő szervezet, nem, korcsoport (gyermek/felnőtt), állampolgárság és kizsákmányolási forma szerinti bontásban, a nemzeti jognak és gyakorlatnak megfelelően;

- b) a 2. cikkben említett bűncselekményekkel gyanúsított személyek száma nem, korcsoport (gyermek/felnőtt), állampolgárság és kizsákmányolási forma szerinti bontásban;
- c) a 2. cikkben említett bűncselekmények miatt büntetőeljárás alá vont személyek száma nem, korcsoport (gyermek/felnőtt), állampolgárság, kizsákmányolási forma, valamint a büntetőeljárást elrendelő jogerős határozat jellege szerinti bontásban;
- d) a vádhatósági határozatok (azaz a 2. cikkben említett bűncselekmények miatti vádemelés, egyéb bűncselekmények miatti vádemelés, a vádemelés mellőzéséről szóló határozat, egyéb) száma;
- e) a 2. cikkben említett bűncselekményekért elítélt személyek száma nem, korcsoport (gyermek/felnőtt) és állampolgárság szerinti bontásban;
- f) a 2. cikkben említett bűncselekményekre vonatkozó bírósági ítéletek (azaz felmentő ítéletek, bűnösséget megállapító ítéletek, egyéb) száma;
- g) a 18a. cikk (1) bekezdésében említett bűncselekmények tekintetében gyanúsított személyek, büntetőeljárás alá vont személyek és elítélt személyek száma nem és korcsoport (gyermek/felnőtt) szerinti bontásban.

(3) A tagállamok évente, elvben minden év szeptember 30-ig – és amennyiben ez nem lehetséges, legkésőbb december 31-ig – továbbítják a Bizottságnak a (2) bekezdésben említett, az előző évre vonatkozó statisztikai adatokat.

19b. cikk

Az emberkereskedelem elleni nemzeti cselekvési terv

(1) A tagállamok 2028. július 15-ig elfogadják az emberkereskedelem elleni nemzeti cselekvési terveiket, amelyeket a 19. cikkben említett, az emberkereskedelem elleni küzdelem nemzeti koordinátoraival vagy azzal egyenértékű mechanizmusokkal, a független szervezetekkel, valamint az emberkereskedelem megelőzése és az ellene való küzdelem területén tevékenykedő releváns érdekelt felekkel konzultálva dolgoznak ki és hajtanak végre. A tagállamok biztosítják, hogy az emberkereskedelem elleni nemzeti cselekvési terveket rendszeres időközönként, de legfeljebb öt évente felülvizsgálják és aktualizálják.

(2) Az emberkereskedelem elleni nemzeti cselekvési tervek a következő elemeket foglalhatják magukban:

- a) az emberkereskedelem kezelésére vonatkozó célkitűzések, prioritások és intézkedések, ideértve a gyermek áldozatokra vonatkozó különös intézkedéseket is, a kizsákmányolás valamennyi formája tekintetében;
- b) megelőző intézkedések, így például oktatás, felvilágosító kampány és képzés, valamint adott esetben megelőző intézkedések a humanitárius válságok okozta emberkereskedelem kockázataira adott szükséghelyzeti reagálás részeként;
- c) az emberkereskedelem elleni küzdelem megerősítését célzó intézkedések, ideértve az emberkereskedelemhez kapcsolódó ügyekben folytatott nyomozások és büntetőeljárások javítását, valamint a határokon átnyúló együttműködés javítását;
- d) az emberkereskedelem áldozatainak korai azonosítását és segítségét, támogatását és védelmét erősítő intézkedések;
- e) az emberkereskedelem elleni nemzeti cselekvési tervek végrehajtásának rendszeres nyomon követésére és értékelésére szolgáló eljárások.

(3) A tagállamok az emberkereskedelem elleni nemzeti cselekvési tervüket és annak minden aktualizált változatát az elfogadásuktól számított három hónapon belül megküldik a Bizottságnak.

(4) Az emberkereskedelem elleni nemzeti cselekvési terveket nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.”

18. A 20. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„20. cikk

Az emberkereskedelem elleni uniós stratégia koordinálása

(1) A tagállamok annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az emberkereskedelem elleni, koordinált és megerősített uniós stratégiához, megkönnyítik az emberkereskedelem elleni küzdelem európai uniós koordinátorának (a továbbiakban: az európai uniós koordinátor) munkáját. Így különösen, a tagállamok továbbítják az európai uniós koordinátornak legalább a 19. cikkben említett információkat.

(2) A koherens és átfogó megközelítés biztosítása érdekében az európai uniós koordinátornak biztosítania kell a koordinációt az emberkereskedelem elleni küzdelem nemzeti koordinátoraival és az azzal egyenértékű mechanizmusokkal, a független szervezetekkel, az uniós ügynökségekkel és az e területen tevékenykedő releváns civil társadalmi szervezetekkel, többek között az európai uniós koordinátornak a Bizottság által az emberkereskedelem elleni küzdelem terén elért eredményekről két évente elvégzett jelentéstételhez való hozzájárulása céljából is.”

19. A 23. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3) A Bizottság 2030. július 15-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli, hogy a tagállamok milyen mértékben hozták meg az ezen irányelvnek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket, és értékeli az ilyen intézkedések hatását.”

2. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezen irányelvnek 2026. július 15-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják az említett rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal a nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2024. június 13-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

R. METSOLA

a Tanács részéről

az elnök

H. LAHBIB